

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.186/2014/5. szám

A Szegedi Ítéltábla **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek - a **(jogi előadó neve)** jogi előadó által képviselt I. r. és a személyesen eljáró II. r. alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és kártérítés iránt indított perében - melybe dr. Papp Dezső ügyvéd által képviselt **Alperesi beavatkozó** az I. r. alperes pernyertességének előmozdítása végett beavatkozott - a Szolnoki Törvényszék 2014. január 21. napján kelt 11.P.21.008/2010/53. számú ítélete ellen a felperes 55. és 56. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással **hagyja helyben**, hogy az állam terhén maradó elsőfokú eljárási illeték összege helyesen 312 900 (háromszáztizenkettőezer-kilencszáz) Ft.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 100 000 (egyszázezer) Ft, az I. r. alperesi beavatkozónak 50 000 (ötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 393 200 (háromszázkilencvenháromezer-kettőszáz) Ft másodfokú eljárási illetéket és a felperes képviseletét ellátó **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd díját teljes egészében az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

Az I. r. alperes nőgyógyászati szakrendelésén 2006. szeptember 20. napján a felperes méhének emberfőnyi, több gócú jóindulatú daganatát (mióma) diagnosztizálták. A felperes 2006. szeptember 22-én az I. r. alperes nőgyógyászati osztályára erős alhasi panaszok miatt került felvételre, a vizsgálat során köldök magasságig érő tömött miómás jellegű uterust diagnosztizáltak. A több gócú, nagy kiterjedésű daganatot 2006. szeptember 25-én az I. r. alperes alkalmazásában álló II. r. alperes műtéti úton eltávolította. A műtét során a méh vérellátását biztosító ereket lefogással elzárták, a lefogás utáni részt elmetsették, a lefogott érrészt pedig aláöltéssel rögzítették.

A méh vérellátását biztosító ér és a húgyvezeték közelsége miatt az elvégzett műtéti beavatkozás kockázata, hogy a húgyvezeték elzáródik vagy megsérül.

A műtéttel okozati összefüggésben a felperesnél a jobb oldali húgyvezeték elzáródott.

A műtétet követően a felperest - egyebek mellett - véralvadásgátló és fájdalomcsillapító gyógyszerekkel látták el.

A felperes által jelzett fájdalom okának kivizsgálása végett 2006. szeptember 27-én ultrahangvizsgálatot végeztek, amelynek során az epehólyagban 18 mm-es átmérőjű követ találtak, és a jobb vese üregrendszerének mérsékelt tágultságát állapították meg. Miután a felperes panaszai nem szűntek, az ultrahangvizsgálatot 2006. október 3. napján megismételték. Ennek eredményeként megállapították, hogy a jobb vese üregrendszere közepes fokban, a jobb uréter ábrázolódó felső fele pedig mérsékeltén tágult. Az ezt követően tartott urológiai konzílium után 2006. október 5-én urographia vizsgálatot végeztek, amelynek eredményeként észlelték a jobb oldali húgyvezeték elzáródását.

A felperest 2006. október 6-án az urológiai osztályra vették át, ahol a húgyvezeték elzáródása miatt a vesemedencébe katétert vezettek, majd 2006. október 10-én újabb beavatkozást végeztek, mert a felhelyezett katéter a vizeletet nem vezette.

A felperest az I. r. alperes urológiai osztályán 2006. november 6 - 22-e között kezelték ismételten, ennek során 2006. november 14-én műtétet hajtottak végre, a húgyvezeték az elzáródott rész kiiktatásával a hólyagba ültették. A műtét során a jobb oldali vesevezeték hólyag feletti szakaszán heges környezetben elzáródást találtak.

A nőgyógyászati és urológiai műtétet követően a felperes egészségi állapotában a nőgyógyászati műtét miatt kialakult szövődmény és annak elhárítása érdekében végzett műtétek következtében átmeneti állapotrosszabbodás alakult ki, a húgyvezeték elzáródásával okozati összefüggésben azonban szomatikus (testi) egészségkárosodás nem bizonyítható. Ugyanakkor a felperesnél ún. posttraumás stresszszavar alakult ki, amelynek tünetei közé tartozik egyebek mellett a pszichotraumatizáló élmények újbóli tudatba tódulása, az érintett helyek (jelen esetben egészségügy) elkerülése, emiatt a felperes a műtét után sem nőgyógyászati, sem urológiai kontrollvizsgálaton nem vett részt. Állapotában pszichiáter, illetve pszichológus közreműködésének bevonása javulást eredményezhet.

A felperes 1987. óta pszichiátriai kezelés alatt áll skizofrénia simplex (tudathasadásos elmebetegség) miatt, amelynek keretében szorongásoldó illetve antipszichotikus terápiában részesül. Összervezeti szempontból a munkaképesség-csökkenése 40 %.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. r. alperest 4 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés, 2006. október 1. napjától 2013. december 31. napjáig terjedő időre 2 989 145 Ft elmaradt jövedelem és az ítélet meghozatalának napjától számítottan havi 51 216 Ft munkabérpótló járadék megfizetésére. Mindkét alperessel szemben kérte annak megállapítását, hogy megsértették a személyiségi jogait, emberi méltóságát és becsületét, és kérte, hogy az alpereseket kötelezze a bíróság bocsánatkérésben megnyilvánuló elégtétel adására.

Keresete indokolásaként előadta, hogy a nőgyógyászati műtét során megvalósult orvosi műhiba következtében a húgyvezeték elzáródott, maga a II. r. alperes tájékoztatta őt arról a műtétet követően, hogy a húgyvezeték elvarrta. Kiemelte, a II. r. alperes a műtét után jelentkező panaszait nem vette komolyan, azt egy kézlegyintéssel elintézte azzal a megjegyzéssel, hogy „ne hagyja el magát, még fiatal”. E magatartása sértette az emberi méltóságát. Előadta, hogy a műhiba miatt sorozatos vizsgálatokon, további műtéteken kellett átesnie, nagy fájdalmat élt át, a kórházzal szemben féltelme alakult ki, az orvosokban a hitét elveszítette. Hivatkozott arra, hogy az I. r. alperes személyzete feladatait nem megfelelően látta el, erős fájdalmaira gyógyszert nem kapott, a nővérek vele szemben méltóságát sértően viselkedtek. Az ágyból történő felkelését segítő kapaszkodó kötelet késve kapta meg, az urológiai vizsgálatokra gyalog volt kénytelen átmenni. Kifogásolta, hogy a véralvadásgátló injekciót nem kapta elégséges ideig, vizeletürítését nem kísérték figyelemmel.

Állította, hogy az alperesi magatartás miatt kialakult állapotánál fogva munkát végezni nem képes, ezért keresetvesztéséből származik a vagyoni kára.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az I. r. alperes védekezésésként előadta, hogy a felperesen végzett műtét komplikált volt, annak szövődményeként következett be a húgyvezeték elzáródása. A felperes panaszai miatt került sor az ultrahangvizsgálatok elvégzésére, ennek eredményeként diagnosztizálták a húgyvezeték elzáródását, s ennek alapján a felperes az urológiai osztályon megfelelő kezelésben részesült. Hivatkozása szerint a felperes állapotát megfelelően figyelemmel kísérték, a szükséges gyógyszerekkel ellátták, vizelete mennyiségét a szakmai szabályok betartásával rögzítették. A kórház személyzete a felperest emberi méltóságában nem sértette.

A II. r. alperes előadta, hogy a felperesen végzett beavatkozás szövődménye a húgyvezeték elzáródása, utalt arra, hogy az elzáródás okát a későbbiekben sem sikerült megállapítani. Tagadta, hogy a felperest a húgyvezeték „elvarrásáról” tájékoztatta, valamint azt is, hogy a fájdalmait lebecsülte és azokra kézlegyintéssel reagált. Hangsúlyozta, a felperes panaszait komolyan vették, annak okait kivizsgálták.

Az I. r. alperes pernyertessége érdekében beavatkozó felelősségbiztosító a kereset elutasítását kérte. Vitatta a kereset jogalapját és összegszerűségét is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 300 000 Ft-ot és annak 2006. szeptember 27. napjától a kifizetés napjáig

járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 70 000 Ft, a beavatkozónak 63 500 Ft perköltséget. Megállapította, hogy a feljegyzett 458 022 Ft eljárási illetéket az állam viseli, az előlegezett szakértői díjból 686 726 Ft-ot az állam visel, míg 76 300 Ft-ot az I. r. alperes köteles megfizetni. Megállapította, hogy a felperes képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díját 90 %-ban az állam, 10 %-ban az I. r. alperes viseli.

A perben szakértői bizonyítást folytatott le, amelynek során két igazságügyi szakértői véleményt szerzett be. Rámutatott, mindkét szakvélemény megállapítása egybehangzó a tekintetben, hogy a húgyvezeték elzáródása az elvégzett nőgyógyászati műtét szövődménye illetve kockázata. Utalt arra, az eljáró szakértők véleménye szerint a húgyvezeték elzáródása katéter felhelyezésével elméletileg megakadályozható lett volna, de a szakértők kifejtették azt is, hogy a katéter felhelyezése nagyobb kockázattal járt volna, mint annak elmaradása, valamint, hogy a perbelihez hasonló nőgyógyászati műtéteknél a húgyvezeték elzáródása nem előrelátott szövődmény, míg a katéter felhelyezésének a kockázata mindenképpen fennáll. A perbeli esetben, mivel a tumor a hasüreget kitöltötte, a kevésbé hajlékony katéter használata a húgyvezeték átlukasztásának és ezáltal a fertőzés veszélyével járt volna. Utalt arra, a szakértők nyilatkoztak arról is, hogy melyek azok az esetek, amikor a katéter alkalmazása szakmailag indokolt, a perbelit viszont nem minősítették ilyennek. Előadták azt is, hogy a katéter alkalmazása sem zárja ki a húgyvezeték műtét közbeni sérülésének lehetőségét. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a II. r. alperes az Etv. 77. § (3) bekezdésében írt elvárható gondossággal végezte el a műtétet, a húgyvezeték-elzáródás a műtét ismert kockázata, szövődménye volt, amely az I. r. alperes kártérítési felelősségét nem alapozza meg.

Bizonyítottanak találta, hogy a felperes a műtéti kockázatokra, szövődményekre vonatkozó tájékoztatást megkapta. Rámutatott, nem áll ugyan rendelkezésre olyan okirat, amelyen a felperes aláírása szerepel, azonban a felperes a 6. sorszámu jegyzőkönyvben rögzítettek szerint elismerte, hogy a műtét előtt nyilatkozatot írt alá. Ezért arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes a várható szövődmény ismeretében egyezett bele a műtétbe.

Megállapította, mindkét szakvélemény megegyező volt a tekintetben is, hogy a 2006. szeptember 27-i ultrahangvizsgálathoz képest késedelmesen történt meg október 3-án az újabb ultrahangvizsgálat. Megállapításuk szerint, ha a szeptember 27-i vizsgálatot hamarabb követi az ellenőrző vizsgálat, majd pedig az urographia, az urológiai beavatkozásra is hamarabb kerülhetett volna sor, és ezáltal a felperes

panaszai időben lerövidültek volna. Mivel az I. r. alperes orvosai a diagnosztikai vizsgálat során nem az elvárható gondossággal jártak el, azzal összefüggésben sérült a felperes testi épséghez, egészséghez fűződő joga, és emiatt az I. r. alperes nem vagyoni kártérítési felelősségét megállapíthatónak találta. Az elszenvedett hátrányok körében értékelte, hogy

a kontrollvizsgálat rövid idő, 6 nap elteltével megtörtént, ugyanakkor az alkalmazott fájdalomcsillapítás ellenére fájdalmai nem vitásan fennálltak. Megállapítása szerint a késedelmes vizsgálat hozzájárult a posttraumás stressz zavar kialakulásához. Értékelte azonban, hogy ezen állapot a jövőben kedvezően változhat, továbbá azt is, hogy szomatikus egészségkárosodás nem következett be. Az elszenvedett hátrányok kompenzálására 300 000 Ft-ot talált megállapíthatónak.

Nem találta bizonyítottnak az I. r. alperes alkalmazottainak jogellenes magatartását. Utalt arra, bár az orvosi dokumentáció a fájdalomcsillapítást illetően hiányos, ugyanakkor nem vitásan a felperes fájdalomcsillapító gyógyszeres kezelésben részesült. Azt, hogy ez nem volt megfelelő, a felperes nem bizonyította, gyermekének tanúvallomását ezt alátámasztó bizonyítékként nem találta elfogadhatónak. Nem találta bizonyítottnak azt sem, hogy a felperes a véralvadásgátló kezelésben nem a megfelelő ideig részesült, illetve hogy az ápoló személyzet nem végezte megfelelően a feladatait.

Nem találta bizonyítottnak a II. r. alperes terhére rótt személyiségsértő magatartást sem. Rámutatott, a meghallgatott tanúk a felperes hozzátartozói voltak, akik a felperestől értesültek a II. r. alperesnek tulajdonított kézmozdulatról, ezért e vallomásoknak bizonyító erőt nem tulajdonított.

Elfoglalt álláspontja miatt a vagyoni kárigény összecszerűségének megalapozottságát nem vizsgálta.

Az ítélet ellen benyújtott fellebbezésében a felperes annak keresete szerinti megváltoztatását kérte. Tévesnek minősítette azt az ítéleti megállapítást, hogy a II. r. alperes a műtétet az elvárható gondossággal végezte. Hangsúlyozta, mindkét szakvélemény alapján megállapítható, hogy az elzáródást teljes biztonsággal el lehetett volna kerülni a húgyvezeték-katéter felvezetésével, aminek alkalmazását éppen az elvégzett műtét komplikált jellege indokolta volna. Kifogásolta, hogy erről a lehetőségről a II. r. alperes őt nem tájékoztatta, így nem dönthette el, hogy az orvos alkalmazzon-e a műtétnél katétert vagy nem.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét azon szakértők tárgyalási előadására alapította, akiknek nyilatkozata ellentmond az írásban előterjesztett véleményüknek.

Hangsúlyozta, az elsőfokú eljárásban hivatkozott arra, hogy a méheltávolítással kapcsolatos tájékoztató és beleegyező nyilatkozatot nem írta alá, ilyen okiratot az

alperes nem tudott csatolni. Előadta, több műtéten esett át, így több nyilatkozatot is aláírt. Ilyen körülmények között az aláírt okirat nem pótolható az eset után közel 5 évvel tett tárgyalási nyilatkozattal.

Az I. r. alperes alkalmazottainak jogellenes magatartását illetően hangsúlyozta, maga az elsőfokú ítélet állapítja meg az orvosi dokumentáció hiányosságát, emiatt a szakértők sem tudták megállapítani azt, hogy mikor, milyen gyógyszert kapott. Ezt egybevetve a tanúvallomásokkal, bizonyított a nővérek viselkedésére tett előadása. Rámutatott, a tanúk ugyan az ő előadásából szereztek tudomást a II. r. alperes legyintő kézmozdulatáról, a vallomásokból megállapítható azonban, hogy az észlelteket következetesen hasonlóan

adták elő. Álláspontja szerint a vagyoni kára összezszerűségét részletesen kimunkálta, az erre vonatkozó okirati bizonyítékokat csatolta.

A másodfokú eljárásban a keresetveszteség címén előterjesztett igényét felemelte, és 2014. január 1-től 2014. május 1. napjáig további 202 124 Ft megfizetésére kérte kötelezni az I. r. alperest.

Az I. r. alperes és az I. r. alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A II. r. alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés **nem alapos.**

A felperes és az I. r. alperes között a felperes nőgyógyászati osztályra történő felvételével polgári jogi kötelmi jogviszony, közelebbről a Ptk-ban nem nevesített egészségügyi szolgáltatás nyújtására vonatkozó atipikus szerződés jött létre, amely szerint az I. r. alperes vállalta a felperes gyógykezelését az 1997. évi CXLIV. tv. (a továbbiakban Eütv.) rendelkezéseinek, köztük a 77. § (3) bekezdésének megfelelően. Ennek alapján az I. r. alperest az a kötelezettség terhelte, hogy a felperes egészségügyi ellátása során az ellátásában résztvevőktől elvárható gondossággal a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával járjon el. Erre az egészségügyi szolgáltatási jogviszonyra tekintettel az alperes kártérítési felelősségére a Ptk. 318. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 339. § (1) bekezdése, 348. § (1) bekezdése, valamint az Eütv. kezelési-ellátási tevékenységet meghatározó szabályai az irányadók azzal, hogy a jogviszony kontraktuális jellegére figyelemmel a felelősséget megalapozó jogellenes magatartást a szerződés megszegése, vagyis a szerződésből fakadó kötelezettségek bármelyikének nem, vagy nem megfelelő teljesítése, illetve mulasztása jelentheti. A bírói gyakorlat az egészségügyi szolgáltatási jogviszonyban hátrányt szenvedő betegek, vagy túlélő hozzátartozóik igényérvényesítési lehetőségének megkönnyítése érdekében általában vélelmezi, hogy a beteg egészségügyi ellátása során bekövetkező váratlan halála, vagy állapotrosszabbodása valamely ellátási, kezelési hiba következménye (eBDT2013. 2874., eBDT2013. 1841.). Ezért a károsultnak általában elegendő azt

Pf.II.20.186/2014/5. szám

bizonyítania, hogy a testi, egészségügyi hátrányos változás a gyógyintézet által nyújtott ellátás, illetve kezelés során, vagy utóbb azzal összefüggésben következett be. Ennek bizonyítása esetén a gyógyintézet kimentheti magát a felelősség alól annak bizonyításával, hogy a szerződés tárgyát képező gyógyító, megelőző tevékenység során az általában elvárható gondossággal, az írott és íratlan szakmai követelményeknek, szakmai szabályoknak megfelelően járt el, és a kár ennek ellenére következett be, vagy ettől függetlenül is ugyanúgy bekövetkezett volna.

Annak megállapítása, hogy a felperesen végzett nőgyógyászati beavatkozás során történt-e ún. műhiba, szakértői kérdés, ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor igazságügyi szakértői vélemény beszerzését rendelte el és döntését a meggyőző és aggálytalan szakértői véleményekre alapította.

Nem vitás tény, hogy a II. r. alperes által végzett műtéti beavatkozással összefüggésben következett be a felperesnél a jobb oldali húgyvezeték elzáródása. Az elzáródás oka szakértői módszerekkel sem volt rekonstruálható, azt eredményezhette a műtét közbeni lekötés, aláöltés, átvágás egyaránt. Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy a perben rendelkezésre álló minkét orvosszakértői vélemény egybehangzó megállapítást tett a tekintetben, hogy a húgyvezeték elzáródása a méheltávolítás műtéti kockázatába tartozik, ezért jogi megítélés szempontjából az az orvosnak nem felróható.

Helytállóan jutott arra a következtetésre is, nem állapítható meg az elvárható gondosság sérelme a húgyvezeték-katéter alkalmazásának elmulasztása miatt sem. Aggálytalanul fogadta el ítélezése alapjául mindkét szakvélemény e tekintetben is egyező megállapítását, nevezetesen, hogy a húgyvezeték-katéter felhelyezésével elméletileg elkerülhető lett volna a húgyvezeték elzáródása, de ezt a beavatkozást a perbeli műtétek esetén a protokoll nem írja elő, továbbá a felperes esetében nem volt olyan indikáció (vese megbetegedése), amely ezt indokoltá tette volna.

A Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Igazságügyi és Biztosítás Orvostani Intézetének szakértői **((szakértők neve))** állást foglaltak abban a kérdésben is, hogy a katéter felhelyezése nagyobb és súlyosabb szövődményeket eredményezhet (fertőzés, húgyvezeték átszakítása), mint a méheltávolítás esetén a húgyvezeték elzáródása, amely utóbbinak 1 % alatti az előfordulása. A felperesi érveléssel szemben nincs indok a szakértői megállapítások figyelmen kívül hagyására. A szakértők írásbeli véleménye (23. sorszám) és tárgyalási nyilatkozata (33. számú jegyzőkönyv) között nincs ellentmondás, az előbbieket tartalmazó szóbeli megállapítások írásbeli véleményük kiegészítését jelentik. Ezt az utóbbi, a Szegedi Tudományegyetem Igazságügyi Orvostani Intézetétől beszerzett szakértői vélemény nem vonta kétségbe, nem cáfolta.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a II. r. alperes az Eütv. 77. § (3) bekezdésében foglaltak szerint járt el a műtéti beavatkozás során, ezért felróhatóság nem terheli.

- 8 -

Megalapozott az a fellebbezési hivatkozás, miszerint nem bizonyított, hogy az alperes az Eütv. 13. § (2) bekezdésében és a 135. § (2) bekezdésében írt tájékoztatási kötelezettségét teljesítette.

Az Eütv. 13. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a betegnek joga van arra, hogy tájékoztatást kapjon - egyebek mellett - a javasolt vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének, illetve elmaradásának lehetséges előnyeiről és kockázatairól. A 135. § (2) bekezdése szerint kiemelt figyelmet kell fordítani a kezelés általánosan ismert jelentős mellékhatásaira, az esetleges szövődményekre és a beavatkozások lehetséges következményeire, azok előfordulási gyakoriságaira.

Tény, hogy a felperes által az I. r. alperestől beszerzett, 35. sorszám alatt csatolt nyilatkozatot a felperes nem írta alá. Egyetért az ítéltábla azzal a felperesi előadással, hogy aláírt írásbeli nyilatkozat hiányában a fellebbezésben előadott körülményekre tekintettel a felperes tárgyaláson tett nyilatkozata a tájékoztatási kötelezettség teljesítésének igazolására nem alkalmas. Ugyanakkor az írásbeli nyilatkozat sem pótolná,

illetve bizonyítaná önmagában az Eütv. 134. § (3) bekezdésében írt szóbeli tájékoztatás megtörténtét és annak tényleges tartalmát (BH2000. 536., eBDT2005. 1261.).

Lényeges azonban, hogy a tájékoztatáshoz való jog megsértése nem eredményezi önmagában az I. r. alperesi felelősség megállapítását. A tájékoztatási joghoz való sérelem csak olyan károk megtérítéséért alapozza meg a felelősséget, amelyek azzal okozati összefüggésben keletkeznek. A betegnek kell bizonyítania azt, hogy kellő tájékoztatás esetén a beavatkozáshoz nem járult volna hozzá (BH2003. 453.).

Az orvosi dokumentumokból megállapítható, hogy a felperesnél betegsége panaszokat okozott, erős alhasi panaszok (görcs, vérzés) miatt jelentkezett az I. r. alperes nőgyógyászati szakrendelésén a betegségének diagnosztizálását követő időpontban. E panaszok az SZTE Igazságügyi Orvostani Intézete által készített szakvélemény szerint a műtéti beavatkozást indokoltá tették. A felperes nem tette vitássá a II. r. alperes azon előadását, miszerint az életmentő műtétnek minősült a mióma mérete miatt, mivel annak további növekedése az ereket elszoríthatta volna és életveszélyes állapotot idézhetett volna elő. Ilyen körülmények között az ítéletálla álláspontja szerint a felperes a húgyvezeték mintegy 1 % esélyű elzáródása kockázatának ismeretében is a műtéti beavatkozás elvégzése mellett döntött volna.

Nem bizonyított az sem, hogy a felperes a katéter felhelyezésének nagyobb előfordulása és súlyosabb lehetséges szövődményei ismeretében annak alkalmazását választotta volna, figyelemmel arra is, hogy a katéter alkalmazása sem zárta volna ki 100 %-ban a húgyvezeték elzáródásának a kockázatát. Ezért az ítéletálla arra a megállapításra jutott, hogy a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása a felperes húgyvezeték elzáródása miatt bekövetkezett károsodásával nem hozható okozati összefüggésbe, így az I. r. alperes kártérítési felelősségét nem alapozza meg.

Az a másodfokú eljárásban nem volt vitás, hogy a műtéti szövődmény elhárításának időtartama az I. r. alperesnek felróható okból elhúzódott, e magatartással összefüggésben a felperes elveszítette a gyorsabb gyógyulási esélyt. Az ebből fakadó hátrányok kompenzálására az elsőfokú bíróság által megítélt kárpótlás alkalmas.

- 9 -

Pf.II.20.186/2014/5. szám

A felperes által a nem vagyoni kártérítés alapjául megjelölt hátrányok (további vizsgálatok, műtéti beavatkozások, fájdalmak elviselése) a húgyvezeték elzáródásával állnak ugyan okozati összefüggésben, de annak tekintetében az előzőekben írtak szerint az I. r. alperest felróhatóság nem terheli.

A további alperesi mulasztás egyrészt nem nyert bizonyítást, másrészt nem hozható okozati összefüggésbe a felperes nem vagyoni kártérítésének alapjául előadott hátrányokkal.

A felperes hivatkozott arra, hogy az alperes nem biztosította beteghordó közreműködést az urológiai osztályra való átjutáshoz. E körben a tényállás nem teljes körűen feltárt, de a felperes állított károsodása az esetleges mulasztással nincs okozati összefüggésben.

Tény, hogy a gyógykezeléssel kapcsolatos dokumentáció hiányos, az nem felel meg az Eütv. 136. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Az egészségügyi ellátás valóságnak megfelelő dokumentálásának elmulasztása adott esetben azzal a következménnyel jár,

hogyan az egészségügyi intézmény a saját elvárható gondos eljárásának bizonyítását, s ezáltal a felelősség alóli kimentést teszi lehetetlenné (eBDT2010. 2335.). A jelen esetben azonban a kártérítési igény alapjául szolgáló magatartás felróhatósága alól a szakértői vélemények alapján az I. r. alperes magát kimentette. Abból fakadóan pedig, hogy esetlegesen nem a megfelelő időtartamban részesült véralvadástgátló kezelésben, a felperesnek kára nem származott. A szakvélemények szerint nem állapítható ugyan meg a dokumentáció alapján az alkalmazott fájdalomcsillapító mennyisége, azt azonban a felperes sem tagadta, hogy részesült fájdalomcsillapításban, csupán annak hatékonyságát és gyakoriságát nem ítélte megfelelőnek. Dr. Törő Klára igazságügyi szakértő véleményében megállapította, hogy a fájdalom szubjektív jellegére tekintettel a fájdalomcsillapítás hatékonysága nehezen megítélhető, a fájdalom megélésében a fájdalomcsillapítókra való reakciók egyénenként eltérőek. Ilyen körülmények között pedig az ítéltábla álláspontja szerint az I. r. alperesi mulasztás nem bizonyított.

A szakértő megállapította, hogy a felperesnél a perbeli egészségügyi ellátás során átéltek miatt alakult ki poszttraumás stresszszavar. E megfogalmazásából kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy az kizárólag a húgyúti elzáródással kapcsolatos problémákra lenne visszavezethető, nem elhanyagolható ugyanis az, hogy a felperes betegsége miatt méheltávolításon esett át. E körülmény az elsőfokú eljárásban ugyan nem nyert tisztázást, de ha a pszichés elváltozás kizárólag a húgyvezeték elzáródás miatti újabb műtéti beavatkozásoknak a következménye, az I. r. alperes felróhatóságának hiányában kártérítési felelőssége nem állapítható meg. Az elsőfokú bíróság pedig a késedelmes vizsgálatok elvégzésének részoki szerepét értékelte. Lényeges továbbá, hogy a felperes állapotában megfelelő gyógykezelés igénybevételével javulás várható, ennek elmulasztása az I. r. alperes terhére ettől függetlenül sem lenne értékelhető (Ptk. 340. § (1) bekezdés).

Felróhatóság hiányában az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a felperes

- 10 -

jövedelemvesztésben megjelölt vagyoni kárigényét, ezért az ezen ítéleti megállapítást támadó fellebbezés, valamint az erre vonatkozó keresetfelelemelés szintén alaptalan.

A felperes az egészséghez, testi épséghez fűződő személyiségi joga megsértésén túl hivatkozott az emberi méltóságának, a becsületének a megsértésére is. A Ptk. 76. §-a szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti - többek között - a becsület, az emberi méltóság megsértése. Az emberi méltóság az egyén önbecsülésében testesül meg, amely az egyénnek azt az igényét fejezi ki, hogy kapcsolataiban legalábbis a társadalom kulturális szintje szerint kialakult érintkezési formák minimális követelményeinek megfelelő elbánásban részesítsék. Ebből következik, hogy az emberi méltóság megsértése akkor valósul meg, ha a személyt emberi mivoltában megalázzák, méltatlan, vagy hátrányos helyzetbe sodorják (EBH1999. 15.). A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a jogsértő magatartás megvalósítását a felperesnek kellett bizonyítani. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperes bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, kétséget kizáróan nem tudta bizonyítani, hogy a II. r. alperes a sérelmezett kézmozdulatot, illetve kijelentést tette. Az ítéltábla e körben visszautal az elsőfokú ítélet indokaira. Megjegyzi továbbá, álláspontja szerint a II. r. alperes kifogásolt magatartása és nyilatkozata annak bizonyítottasága esetén sem tenné lehetővé a jogsértés megállapítását, azt a felperes az adott helyzetben érezhette sértőnek, azonban az önmagában nem valósítja meg az emberi jogokban megnyilvánuló alapvető értékek sérelmét, ezért

alaptalan az ezzel kapcsolatos fellebbezési érvelés is.

Az ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg a per tárgyának értékét. A felperes keresete egyrészt 4 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányult, másrészt munkabér-kiesésből eredő kára megtérítését kérte. Ez utóbbi járadék jellegű követelés függetlenül attól, hogy a felperes megjelölte egy összegben a lejárt követelését is, ezért a Pp. 24. § (2) bekezdés a) pontja alapján annak egy évi összege, vagyis 614 592 Ft az ennek alapján számított perérték. A felperes jogsértés megállapítására irányuló keresete kapcsán a perérték az Itv. 39. § (3) bekezdés d) pontja alapján 600 000 Ft. Ehhez képest a kereseti illeték összege helyesen 312 900 Ft.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az állam terhén maradó elsőfokú eljárási illeték összegének fentiek szerinti pontosításával helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az I.r. alperes és a beavatkozó jogi képviselővel felmerült, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján meghatározott perköltségének a megfizetésére, értékelve az I. r. alperesi képviselő tárgyalási jelenlétét, továbbá, hogy a beavatkozó jogi képviselője általános forgalmi adó fizetésére köteles.

- 11 -

Pf.II.20.186/2014/5. szám

A II. r. alperesnek a másodfokú eljárásban nem merült fel költsége, ezért arról az ítéltáblának rendelkeznie nem kellett.

A fellebbezés sikertelenségére és a felperes személyes költségmentességére figyelemmel a feljegyzett fellebbezési illetéket, valamint a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját a Pp. 78. § (1) bekezdése, 84. § (1) bekezdés a) és b) pontja, valamint a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Szeged, 2014. május 7.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró